

Touhula Merikarhu ja Aarrelaivan toiminnan päättyminen ja varhaiskasvatuspalvelun uudelleenjärjestely

Sivistyslautakunta 14.03.2023 § 30
193/12.07.00.00/2023

Valmistelija: varhaiskasvatuksen johtaja Maria Kankkio, p. 040 504 2139.

Päiväkoti Touhula Merikarhu ja Touhula Aarrelaiva tuottavat yksityistä varhaiskasvatuspalvelua Laukaassa. Päiväkoti Merikarhu toimii Leppävedellä osoitteessa Otsontie 1, Leppävesi sekä päiväkoti Aarrelaiva osoitteessa Vuokaari 5B, Laukaa. Nykyinen kiinteistössä toimiva palveluntuottaja Touhula on ilmoittanut Laukaan kunnalle muutosneuvottelujen käynnistämisestä 12.1.2023 päivätyllä tiedotteellaan. Muutosneuvottelut ovat koskeneet päiväkotitoiminnan lakkauttamista Laukaan Touhula-päiväkodeissa 31.7.2023 mennessä. Touhula-päiväkodit ovat tiedottaneet toiminnan lakkauttamisesta Laukaan Touhula päiväkodeissa 7.2.2023 päivätyllä tiedotteellaan. Toiminta molemmissa edellä mainituissa päiväkodeissa päättyy 31.7.2023.

Toiminnan päättymisen vuoksi varhaiskasvatuspalvelut kyseisissä yksilöissä tulee järjestellä ja organisoida uudelleen. Varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjaa varhaiskasvatuslaki (2018/540), jonka mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Varhaiskasvatuslaki painottaa lapsen edun ensisijaisuutta varhaiskasvatuksen järjestämisessä. Vaihtoehtoina toiminnan järjestämiselle jatkossa ovat toiminnan järjestäminen yksityisesti jonkin toisen yksityisen toimijan toimesta tai toiminnan ottaminen Laukaan kunnan toiminnaksi ja vuokraten kyseisten varhaiskasvatusyksiköiden toimitilat käyttöönsä. Käytyjen neuvottelujen pohjalta todetaan, että toiminnan siirtyminen tulisi tapahtumaan suorana liikkeenluovutuksena Touhulalta Laukaan kunnalle.

Päiväkoti Merikarhussa on noin 49 varhaiskasvatuspaikkaa ja Aarrelaivassa noin 35 varhaiskasvatuspaikkaa. Paikkojen lukumäärässä ja täyttämässä on huomioitava lasten ikärakenne ja siihen liittyvät lakisääteiset mitoitukset henkilöstön, tilojen sekä henkilöstöä koskevien kelpoisuusehtojen suhteen. Tarve varhaiskasvatuspaikoille sekä Leppävedellä että Laukaan Kirkonkylällä on edelleen ilmeinen eikä hoitopaikkoja voida järjestellä esimerkiksi sijoitellen Touhulan yksiköissä olevia lapsia 1.8.2023 alkaen olemassa oleviin muihin varhaiskasvatusyksiköihin.

Tehdyn selvitystyön pohjalta voidaan todeta, että yksityisiä toimijoita jotka olisivat halukkaita jatkamaan toimintaa kyseisissä kiinteistöissä, ei määräaikaan mennessä ole ilmaantunut. Päiväkoti Merikarhun ja Aarrelaivan siirtyminen kunnan omaksi toiminnaksi lisäisi kunnallisten hoitopaikkojen määrää ja mahdollisuuksia suunnitella palvelun järjestämistä omana toimintana. Touhula Aarrelaivassa ja Merikarhussa on ollut käytössä yrityskohtainen lisämaksu tulosidonnaisen asiakasmaksun lisäksi. Mikäli toiminta siirtyisi kunnan omaksi toiminnaksi, tarkoittaisi tämä lisämaksun poistumista asiakkailta.

Liikkeenluovutuksen sääntelyn pohjana on EU:n liikkeenluovutusdirektiivi. Suomessa liikkeen luovutusta koskeva säännös sisältyy työsopimuslain 1 luvun 10 §:ään, jossa on liikkeen luovutuksen määritelmä. Tämän mukaan työnantajan liikkeen luovutuksella tarkoitetaan yrityksen, liikkeen, yhteisön tai säätöön tai näiden toiminnallisen osan luovuttamista toiselle työnantajalle, jos luovutettava pää- tai sivutoimimisena harjoitettu liike tai sen osa pysyy luovutuksen jälkeen

samana tai samankaltaisena. Keskeisin peruste menettelylle on henkilöstön aseman suojaaminen.

Molempien kiinteistöjen vuokranantajat ovat jättäneet kirjallisen tarjouksen kiinteistön vuokraamisesta 1.8.2023 alkaen. Laukaan kunnan tekninen palvelualue on arvioinut tilan ja vuokratason ja todennut niiden olevan edelleen käyttökelpoisessa kunnossa toiminnan jatkamisen kannalta.

Laukaan kunta neuvottelee liikkeenluovutus sopimuksen sisällöstä Touhula-päiväkotien kanssa. Varsinainen liikkeenluovutus sopimus tuodaan päätöksentekoon huhtikuussa 2023.

Henkilöstöä koskevat vaikutukset:

Palvelun järjestämiseksi vaadittava henkilöstö on tällä hetkellä palvelussuhteessa nykyiseen palveluntuottajaan Touhulaan. Lapsen edun ja pysyvyyden näkökulmasta merkityksellistä on palvelun jatkuminen keskeytyksettä mahdollisimman sujuvasti. Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuudessa on ollut haasteita vuosia. Suunnitelmana on, että Touhulan päiväkotien henkilöstö siirtyisi Laukaan kunnan palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Henkilöstöä päiväkotia Aarrelaivassa on tällä hetkellä kuusi hoito- ja kasvatusvastuussa olevaa työntekijää, päiväkotia Merikarhussa seitsemän hoito- ja kasvatusvastuussa olevaa työntekijää. Näiden lisäksi päiväkodeissa työskentelee päiväkotiapulainen sekä päiväkodin johtaja, joka on molempien talojen yhteinen esihenkilö. Henkilöstön määrää ja kelpoisuusehtoja on tarkasteltava suhteessa lasten ikää ja lukumäärää koskeviin säädöksiin, jotka määritellään tarkemmin varhaiskasvatuslaissa ja -asetuksessa.

Liikkeenluovutusta valmistellaan yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa. Työntekijöiden kanssa järjestetään henkilökohtaiset kuulemiskeskustelut huhti-toukokuun 2023 aikana.

Taloudelliset vaikutukset:

Palvelurahamenojen osuus (netto) päiväkotia Aarrelaivan osalta on ollut vuonna 2022 yhteensä 229.356 euroa, päiväkotia Merikarhun osalta 290.742 euroa. Todelliset kustannukset ovat tätä suuremmat, sillä menoon on huomioitava myös osuudet varhaiskasvatuksen hallintokuluista sekä varhaiserityiskasvatuksen kulusta, jota yksityisen varhaiskasvatuksen tuottaminen kunnalta edellyttää. Todelliset kulut ovat yhteensä vähintään 582.000 euroa vuodessa. Talousarvio 2023 sisältää varauksen näille toiminnoille edellä mainituille varauksille.

Arvioidut kustannukset omana toimintana toteutettavaksi päiväkotia Merikarhun osalta ovat noin 470.000 euroa vuodessa, vuoden 2023 osuus on noin 196.000 euroa. Päiväkotia Aarrelaivan vuosikustannukset omana toimintana toteuttamisessa ovat noin 360.000 euroa vuodessa. Vuoden 2023 osuus on tästä noin 150.000 euroa. Huomioitavaa on, että nämä luvut ovat vasta alustavia arvioita ja tarkentuvat erilaisten sopimusten myötä. Toiminnan käynnistäminen edellyttää myös välttämättömiä kalustehankintoja, joista tullaan pyytämään tarjous nykyiseltä toimijalta. Mahdollisen talousarviomuutoksen tarve vuodelle 2023 arvioidaan tarkemmin huhtikuussa 2023. Alustavat laskelmat näyttävät siltä, että muutos pystytään kattamaan varhaiskasvatuksen toimintakatteesta vuoden 2023 osalta.

Toiminnan siirtyessä kunnan omaksi toiminnaksi siirtyy varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen periminen myös Laukaan kunnalle. Touhula-päiväkodeista kertyvien maksutuottojen määrää on mahdotonta tässä vaiheessa tarkasti arvioida. Tämän hetken arvio maksutuottojen kertymästä näiden kahden yksikön osalta on noin 50.000 euroa vuodessa.

Laukaan kunta on tiedottanut omalla tiedotteellaan Touhula-yksiköiden asiakasperheitä toiminnan järjestämisen muodon olevan selvityksen alla. Varhaiskasvatuksen asiakasperheille on tiedotteessa ilmaistu pyrkimys toiminnan järjestämisestä samoissa toimitiloissa. Asiakasperheitä on tiedotettu alkuvuoden aikana aina asian edetessä. Asiakasperheille järjestetään huhti-toukokuun 2023 aikana tiedotustilaisuus, jossa kerrotaan toiminnan siirtymisestä ja siihen liittyvistä järjestelyistä.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Jussi Silpola
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää, että Laukaan kunta ottaa Touhula Merikarhu ja Touhula Aarrelaivan kunnan omana toimintana toteutettavaksi 1.8.2023 alkaen. Sivistyslautakunta valtuuttaa viranhaltijat jatkamaan yhteistyössä toiminnan aloituksen järjestelyjä ja liikkeenluovutusta.
Päätös	Sivistysjohtajan esitys hyväksyttiin.